etisk handel norge

Rapport for

Bærekraftig forretningspraksis 2021

for Felleskjøpet Agri SA

Til lesere av rapporten

Næringslivet har stor påvirkning på mennesker, samfunn og miljø og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor også en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål. Alle selskaper, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner. Større virksomheter er fra og med 1.juli 2022, gjennom åpenhetsloven, lovpålagt å utføre dette arbeidet og vise åpenhet om det ved å rapportere offentlig om arbeidet.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å jobbe med aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis. Til grunn for dette arbeidet ligger Etisk handel Norges prinsipper (vår code of conduct), som dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd.

Malen for medlemsrapporten er utformet for at virksomheten skal vise åpenhet om sitt arbeid med ansvarlig næringsliv og bærekraftig forretningspraksis, som beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. I rapporteringen skal det inngå hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger og beskrive hvilke utfordringer virksomheten står overfor, hvilke tiltak som gjennomføres for å håndtere utfordringene samt fremdrift og resultater. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl
Daglig leder
Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

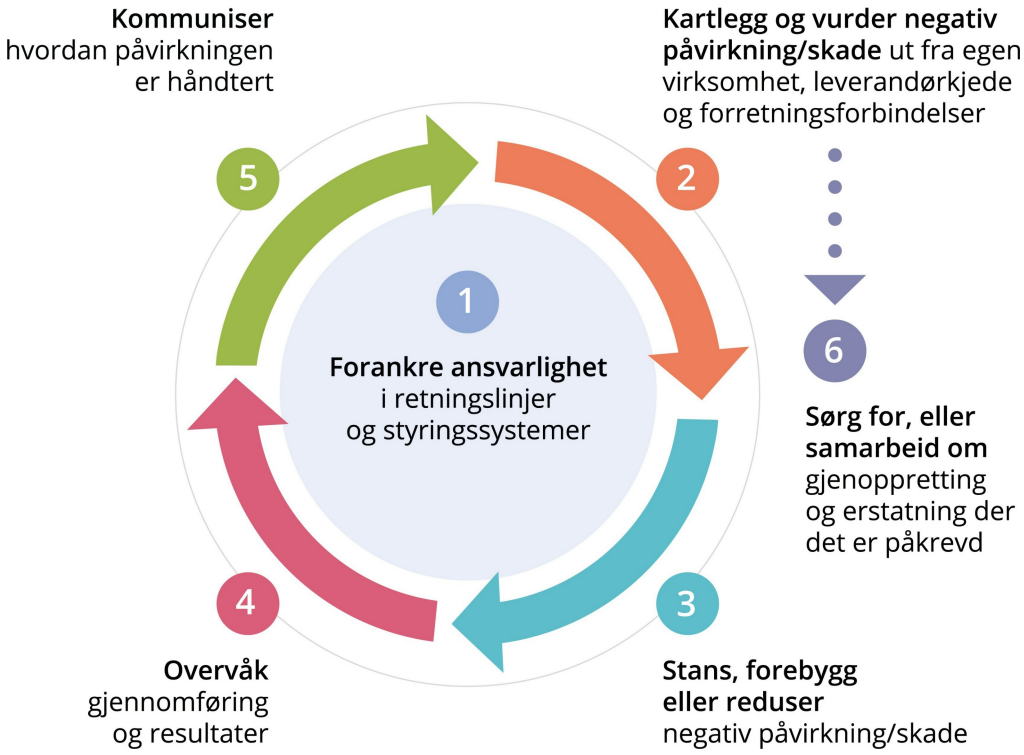

Forord av daglig leder

Felleskjøpet er den viktigste leverandøren til den norske bonden og skal bidra til å øke norsk matproduksjon og selvforsyning, samtidig som den totale belastningen på mennesker, samfunn og miljø blir så liten som mulig. Dette stiller krav til oss som selskap. Vi må også bidra til det grønne skiftet, noe som gjør at vi må sette oss høye og ambisiøse mål for årene som kommer.

Året som har gått har vært preget av følgende hovedaktiviteter:
- Vi har dette året jobbet videre med implementering av Felleskjøpets bærekraftsstrategi som ble vedtatt av styret i 2020.
- Bærekraftsstrategien peker på ti prioriterte områder, herunder bærekraft i hele leverandørkjeden. I 2021 har vi utarbeidet handlingsplaner for alle prioriterte områder.
- Vi har etablert retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis og jobber nå aktivt med å implementere aktsomhetsvurderinger som en arbeidsmetodikk for alle våre ansatte.
- Vi har fortsatt arbeidet med å kartlegge alle våre leverandører ved hjelp av vårt egenetablerte risikokartleggingssystem.

Vi skal ha transparens i våre leverandørkjeder slik at vi vet hvor produkter og råvarer som kjøpes inn har sin opprinnelse, og under hvilke forhold de er produsert. Kontinuerlig videreutvikling av vår strategi rundt bærekraftig produksjon av råvarer til kraftfôr-produksjon er svært viktig i denne sammenheng.

Felleskjøpet jobber kontinuerlig for økt lønnsomhet for bonden på kort og lang sikt. Arbeidet med etisk handel, og et aktivt medlemskap i Etisk Handel Norge, er viktig for å sikre trygg verdiskapning sammen med bonden.

" Arbeidet med etisk handel, aktsomhetsvurderinger, og et aktivt medlemskap i Etisk handel Norge, er viktig for å sikre trygg verdiskapning sammen med bonden. "

Svenn Ivar Fure
Konsernsjef

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Felleskjøpet Agri SA

Adresse hovedkontor

Depotgata 22, 2000 Lillestrøm

Viktigste merker, produkter og tjenester

Viktigste merker: John Deere, Stihl, Delaval, Workmaster, Appetitt, Format, Labb. Viktigste produkter: Maskiner til landbruket, kraftfôr, gjødsel, plantevern, kjæledyrfôr, hageredskaper, planter og blomster. Viktigste tjenester: Verkstedstjenester for lan

Beskrivelse av bedriftens struktur

Felleskjøpet Agri SA er delt inn i 5 forskjellige divisjoner:
Produksjon og Vareforsyning: Produksjon av kraftfor og foredling av korn. I tillegg er logistikk og Innkjøp en del av denne divisjonen.
Landbruk: Salg av kraftfôr, gjødsel og annen plantekultur
Maskin: Salg av driftsmidler til bonden som traktor, treskere og tilleggsutstyr
Detaljhandel: Butikkjeden som også omhandler den svenske butikkkjeden Granngården AB.
Forretningsstøtte: Støttedivisjon med IT, Økonomi, HR og HMS
Felleskjøpet Vekst: Ansvar for datterselskaper: Nordic Garden AS, SW Horto AS, Grønt Maskin AS og Norgro AS

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

18 700 000 000

Antall ansatte

4 107

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

I 2021 ble Svenn Ivar Fure ansatt som ny konsernsjef. Han kommer fra stillingen som administrerende direktør i solselskapet Norsun. Svenn Ivar overtok roret etter Terje Johansen som har fungert som interim konsernsjef siden 2020.

Felleskjøpet har også etablert Felleskjøpet Vekst som ser til alle datterselskaper. Leder der er Jo Anders Moflag.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Geir Vik, Innkjøpsdirektør

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

geir.vik@felleskjopet.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Avdelingen Konserninnkjøp har overordnet ansvar for innkjøp i Felleskjøpet Agri SA. Samtidig eies avtaleforhold og relasjoner til leverandører av mange forskjellige personer, i hovedsak kategorisjefer/produktsjefer for henholdsvis Landbruk, Maskin og Detaljhandel, men også innkjøpere av råvarer til kraftforproduksjon.

Felleskjøpets retningslinjer for innkjøp er vedtatt i styret og skal være styrende for alle innkjøp som gjennomføres i organisasjonen.

Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

3 955

Kommentar til antall leverandører

Alle leverandører man har mottatt fakturaer fra i 2021.

Type innkjøp/ leverandørforhold

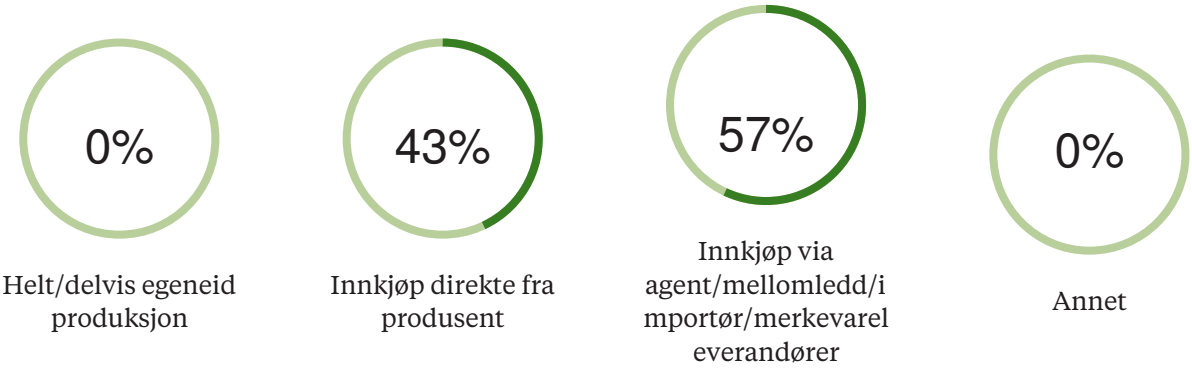

Kraftforet er egenprodusert og selges i noen grad også i butikkene.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

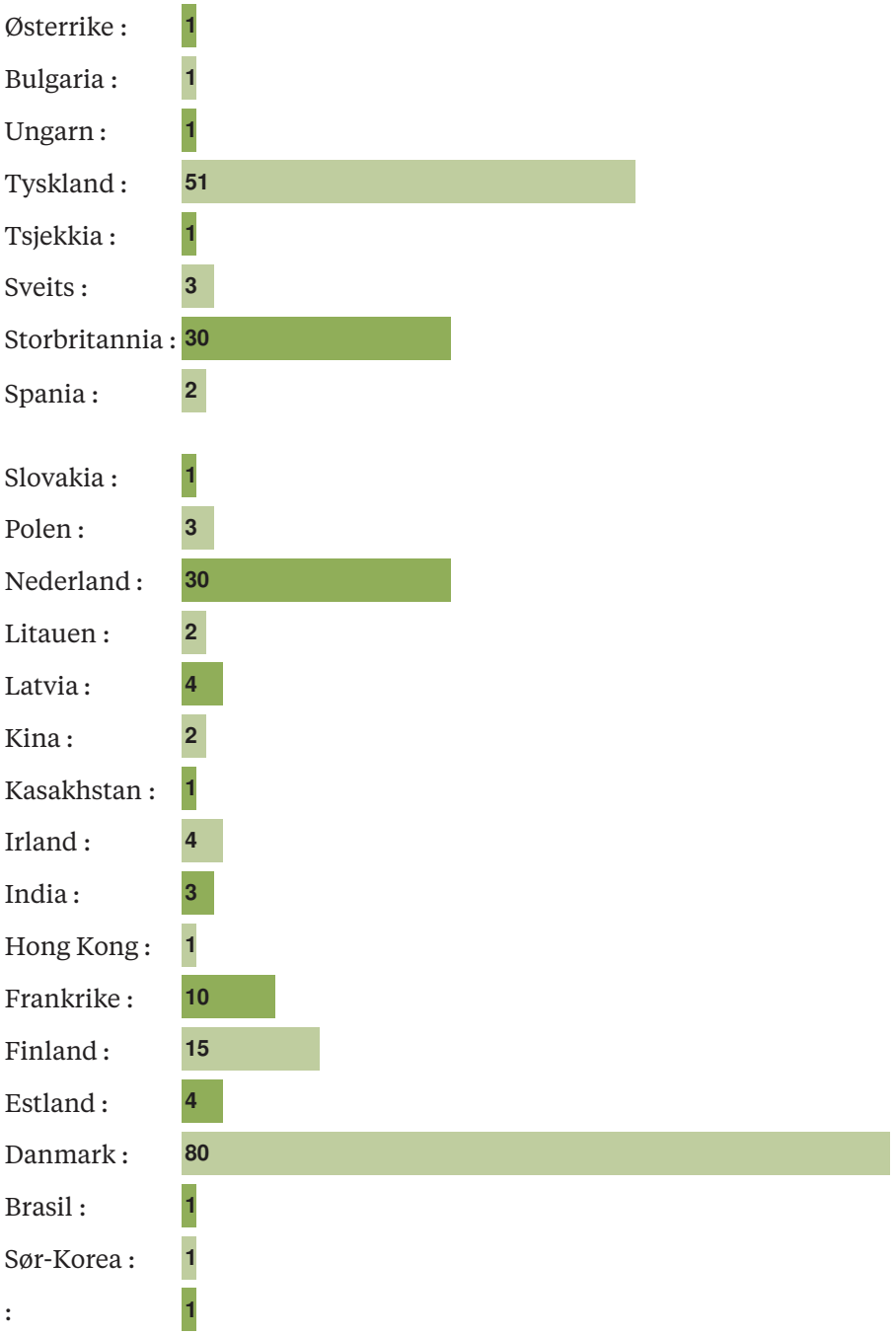

Det er ingen vesentlige endringer i denne listen fra 2020.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

1 500

Antall produsenter dette er basert på

7

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

215

Kommentar til antall arbeidere

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer og geografi

Tekstil	Kina
Soya	Brasil Kina
Maisgluten	Brasil Kina

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål : Etablere retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis

Status : Retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis er etablert og godkjent 03.03.2022.

2

Mål : Begynne å rapportere på bærekraftsstrategien

Status : Bærekraftsrapport for 2021 publiseres samtidig med årsrapporten.

3

Mål : Etablere en revisjonsplan ut fra risikokartleggingsverktøyet. Revisjon skal gjennomføres etter den praksis som vil gi best innsikt i leverandør.

Status : Revisjonsplan er påbegynt men pågrunn av Covid-19 har bare få revisjoner latt seg gjennomføre som planlagt.

4

Mål :

Status :

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Redusere bruken av soya og palme. Sikre fortsatt streng etterlevelse av retningslinjer for innkjøp av sertifisert soya og palme

2

Oppdatert risikokartlegging gjødsel og dialog med alle leverandører av gjødsel

3

Etablere sektorspesifikke retningslinjer for innkjøp av tekstil

4

Forankre retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis hos alle relevante ansatte

5

Opprettholde basisnivå i Etisk handel Norges rapporteringsstandard og være compliant med kravene i åpenhetsloven

6

Gjennomføre 4 revisjoner i 2022 mot leverandører i detaljhandel i tillegg til råvarerevisjoner

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://www.felleskjopet.no/presse/arsrapporter/

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø?

Felleskjøpet Agri SA jobber for å ha en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø.
Felleskjøpet anser bærekraftig forretningspraksis som en forutsetning for bærekraftig utvikling, som innebærer at dagens generasjoner får dekket sine behov uten å ødelegge framtidige generasjoners mulighet til å få dekket sine. Felleskjøpets hovedmål er å bidra til å styrke medlemmenes økonomi på kort og lang sikt. Det innebærer å sikre bondens økonomi gjennom å drive en bærekraftig forretningspraksis.
Vi forplikter oss også, gjennom vårt medlemsskap i Etisk handel Norge, å jobbe aktivt med aktsomhetsvurderinger. Aktsomhetsvurderinger er en risikobasert tilnærming til å respektere og ivareta mennesker, samfunn og miljø i vår egen virksomhet og i hele leverandørkjeden. Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere følger samme tilnærming.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis er utarbeidet og utviklet av Eskild Mork Aamodt (Innkjøpsleder med ansvar for medlemsskapet i Etisk handel Norge i rapporteringsåret), Geir Vik (Innkjøpsdirektør), André Monsrud (Utviklingssjef Grønn Konkurransekraft) og Nicoline Wessel-Aas (Konsernadvokat). Den er forankret i konsernledelse og vedtatt i styret 3. mars 2022.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Alle ansatte med leverandøransvar er ansvarlig for aktsomhetsvurderinger i Felleskjøpet Agri SA. Det kan da være produktsjefer/kategorisjefer i divisjonene Landbruk, Detaljhandel og Maskin, i tillegg til Innkjøpssjefer/Innkjøpsledere på Konserninnkjøp og Råvareinnkjøp.

Av andre relevante ansatte med ansvar for aktsomhetsvurderinger kan vi nevne følgende:

André Monsrud, Leder Bærekraft og grønn Forretningsutvikling er ansvarlig for å utvikle Felleskjøpets bærekraftsstrategi. Han gjør dette i samarbeid med divisjonene som eier de ti satsingene som er prioritert i bærekraftsstrategien.

Arbeidet med bærekraft i våre leverandørkjeder eies av Konserninnkjøp, hvor Geir Vik er Innkjøpsdirektør. Eskild Mork Aamodt, Innkjøpsleder, er ansvarlig for å drive arbeidet med kartlegging og identifisering av risiko i våre leverandørkjeder i rapporteringsåret. Han er også medlemskontakt og ansvarlig for rapporteringen og framdriften i arbeidet med Etisk handel Norge. Marius Didrik Aas, Innkjøpsjef Detaljhandel, er ansvarlig for fremdriften og forankringen av dette arbeidet i divisjon Retail som er mest utsatt for risiko.

Arbeidet med miljøsertifisering i henhold til ISO, drives av HMS og Kvalitetsavdelingen som ledes av HMS og Kvalitetssjef Nina Breidalen og kvalitetsrådgiver Beathe Engelsen.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Relevante ansatte har aktsomhetsvurderinger som en del av sin stillingsinstruks og KPIer. Resultatet av KPI blir gjennomgått med nærmeste leder hvert halvår.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Alle leverandøransvarlige i Felleskjøpet deltok på møte om åpenhetsloven og krav til aktsomhetsvurderinger i regi av Etisk handel Norge. Samtlige av disse har tilgang til Felleskjøpets eget risikokartleggingsverktøy.

Det henvises til retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis i Personalhåndboka og alle ansatte skal skrive under på at de har lest og forstått innholdet i den.

Vi vurderer kontinuerlig opplæringsbehov for å øke kunnskap og kompetanse på aktsomhetsvurderinger.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Felleskjøpets bærekraftsstrategi er vedtatt av styret i 2020, og er sammen med handlingsplanene som i løpet av 2021 er utarbeidet i alle divisjoner, styrende for Felleskjøpets bærekraftsarbeid.

Hovedpunktene i Felleskjøpets bærekraftsstrategi er tilgjengelig på https://www.felleskjopet.no/barekraft/

Virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø er representert med fire initiativer i Felleskjøpets handlingsplan "Aktiviteter, tiltak og prosjekter Bærekraft" for 2022.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Felleskjøpet rapporterer årlig på bærekraftsarbeidet i henhold til GRI-standarden.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningspartnere, spesielt i leverandørkjeden?

Retningslinjer for etisk handel er med som vedlegg i alle leverandøravtaler. Alle leverandører må bekrefte og skrive under på den.

For råvareleverandører så er det et absolutt krav at alle leverandører skal signere våre retningslinjer for etisk handel. Disse retningslinjene blir gjennomgått under revisjoner.

Under Covid-pandemien har vi også laget et verktøy for å sende ut en questionnaire for å nå fram til våre leverandører når reising ikke har vært tillatt.

Felleskjøpet stiller i dag strenge krav om at soyaen vi benytter kommer fra områder som ikke har vært utsatt for regnskoghogst. Felleskjøpet sluttet seg i 2014 til FNs New York-erklæring mot avskoging. Felleskjøpet rapporterer årlig på fremdrift. FN arbeider for å bedre rapportering og gjennomføring av avtalen. Felleskjøpet har også siden 2015 hatt en felles policy sammen med Denofa og fôrbransjen i Norge for avskogingsfri soya. Avtalen er nå til revidering for å sikre mer åpenhet og bedre oppfølging av målene. Felleskjøpets viktigste bidrag er høy tilstedeværelse og påvirkning av produksjonen.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

Prosentandel av alle Felleskjøpets avtaleleverandører som er ca 545 i antall.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi har i rapporteringsåret utarbeidet divisjonsvise handlingsplaner som del av arbeidet med Felleskjøpets bærekraftsstrategi. I dette arbeidet er det blitt klart at vi for 2022 bør gjøre ytterligere prioriteringer av strategiske områder også i leverandørkjeden.

2 **Fastsette fokus for rapporten**

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Negativ påvirkning på miljø	Miljø Utslipp Drivhusgasser	Brasil Indonesia India
Negativ påvirkning på mennesker og samfunn	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Lønn Arbeidstid Korrupsjon	Kina

Miljø: Fôrråvarer, tekstiler og kjæledyrprodukter. Her er avskoging i forbindelse med soyaproduksjon en viktig risiko, sammen med karbonavtrykket i varer.

Mennesker og samfunn: Tekstilproduksjon og produsenter av kjæledyrprodukter har vært prioritert i rapporteringsåret.

I 2022 vil fôrråvarer, tekstil og gjødsel prioriteres.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv kort virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og vis til hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Felleskjøpets bærekraftsstrategi er basert på en vesentlighetsanalyse gjennomført i 2020.

Fôrråvarer, klima, anti-korrupsjon og etikk, menneskerettigheter, samt klima- og miljøkrav til leverandører og samarbeidspartnere, er vesentlige aspekter som faller inn under innkjøpsavdelingens ansvar. Emballasje og avfall faller også inn under innkjøpsavdelingens ansvarsområde.

For full redegjørelse for Felleskjøpets bærekraftsarbeid, se s. 82 i Felleskjøpets årsrapport for 2021.

Innkjøpsavdelingen har et eget kartleggingsverktøy til bruk i kartlegging og prioritering av risiko i leverandørkjeden. Systemet er et egenutviklet risikokartleggingssystem som er utviklet med bruk av godkjente kilder i Etisk handel Norge (ITUC, The US Department of Labour, US State Department, Transparency International og Environmental Performance Index). Systemet er også utviklet i samarbeid med vår daværende veileder fra Etisk handel Norge, Karoline Bakka Hjertø. Resultatene fra risikokartleggingsverktøyet danner grunnlaget for hvilke leverandører man skal prioritere i revisjonsarbeidet. Revisjonsplanen er levende og gjennomgås kontinuerlig.

Systemet er bygget opp slik at leverandøreier først skal score en leverandør ut fra egen kunnskap. Man blir da bedt om å si ja eller nei om leverandøren befinner seg i et lavkostland, arbeidsintensiv bransje/land, land/bransje med kjent risiko eller land/bransje med kjent miljørisiko.

Så tar verktøyet også for seg landet i hjemadressen til leverandøren og scorer det ut fra fire parametre; Mulighet for fagorganisering (Kilde: ITUC), Tilfeller av tvangs eller barnearbeid (Kilde: US Department of labour), Grad av korrupsjon i landet (Kilde: Transparency International) og til slutt miljørisiko (Kilde: Environmental Performance Index).

Deretter tar verktøyet for seg varekategorien og scorer kategorien/bransje ut fra et scoringssystem som har brukt Difis høyrisikoliste og Etisk handel Norge som kilde.

Fordi det er svakheter i dataene som viser hvilket land leverandøren har hjemmeadresse, har vi lagt til en mulighet for å legge inn land i leverandørkjeden. Det kan være en importør eller en mellombedrift som er vi handler fra som igjen har underleverandører. Leverandørene som er identifisert med høy risiko basert på parametrene over, må gjennomgå en mer omfattende analyse for å finne eksakt hvilke land som inngår i produksjonskjeden. Landene i leverandørkjeden blir scoret ut fra samme datakilde som land i adressefeltet.

Alle disse scorene måles og skal gi en prioritert risikoliste. Disse settes sammen med innkjøpsvolum for å kunne prioritere de leverandørene hvor vi kjøper mye og som samtidig har høy risiko. Leverandører med høy risiko blir analysert mer i detalj. Det kan gjøres ved å snakke med interessenter eller gjennomføre sosiale revisjoner.

Grunnet Covid-19, er det utført færre revisjoner enn planlagt i 2021.

Indikator

Andel leverandører som er risikovurdert

Vi har risikovurdert leverandører som står for 90% av Felleskjøpets totale innkjøpsvolum.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert.

3 Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	**Negativ påvirkning på miljø**
Overordnet mål :	Redusere påvirkning på miljø i strategisk utvalgte innkjøp
Status :	Under arbeid
Mål i rapporteringsaret :	Leverandører av råvarer til kraftfôrproduksjon bes oppgi sitt CO2-fottavtrykk. Det gjør at Felleskjøpet kan oppgi det totale CO2-avtrykket til kraftfôret vi selger. Målet er at dette avtrykket reduseres gradvis.

Utforte tiltak og begrunnelse :

Klimakrav og karbonavtrykk i dialog med leverandører.

Prioritert negativ påvirkning/skade	**Negativ påvirkning på mennesker og samfunn**
Overordnet mål :	Redusere påvirkning på mennesker og samfunn i strategisk utvalgte innkjøp
Status :	Under arbeid
Mål i rapporteringsaret :	Sikre at de største og viktigste leverandørene innenfor råvareinnkjøp, tekstiler og utstyr til kjæledyr er risikokartlagt.

Utforte tiltak og begrunnelse :

Tverrgående tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av miljø- og klimafotavtrykk

Bærekraftstrategien inneholder ti prioriterte områder der negativ påvirkning skal reduseres. Leverandører av råvarer til kraftfôrproduksjon bes oppgi sitt CO2-fottavtrykk. Det gjør at Felleskjøpet kan oppgi det totale CO2-avtrykket til kraftfôret vi selger. Målet er at dette avtrykket reduseres gradvis.

3.B.2 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Felleskjøpet vurderer hele tiden sin innkjøpspraksis for å sikre at den ikke legger ekstra press på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

Vi tilstreber å ha langsiktige leverandørforhold som sikrer at leverandørene er godt kjent med våre krav og samtidig også kan følges opp kontinuerlig. I råvareinnkjøp så tilstreber vi å knytte oss til bransjesamarbeid som sikrer god påvirkningskraft og samtidig tilstrekkelige ressurser til å ivareta leverandøroppfølgingen.

3.B.3 Valg av produkter og sertifiseringer

Felleskjøpet har sluttet seg til FNs New York-erklæring mot avskogning og rapporterer årlig på fremdrift. Vi har også felles policy sammen med Denofa og fôrbransjen i Norge avskogingsfri soya (denne ligger vedlagt).

Vi er også partner i "Initiativ for bruk av bærekraftig palmeolje i norsk kraftförindustri". Målet er at palmeoljen skal være sertifisert i henhold til kriteriene i Roundtbale on Sustainable Palm Oil. Felleskjøpet bruker palmeolje og oljepalmeprodukter som er sertifisert "RSPO-segregated" (vedlagt ligger oppdatering Initiativ for bruk av bærekraftig palmeolje).

3.B.4 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Fri fagorganisering og kollektive forhandlinger er del av prinsippene for bærekraftig forretningspraksis (Code of Conduct), som gjennomgås ved alle revisjoner.

3.B.5 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Vi informerer ved alle revisjoner om Felleskjøpets medlemskap i Etisk handel Norge - herunder retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis (policy) og prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (Code of Conduct).

3.B.6 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

I revisjonene foretatt i 2021, har vi også informert om Felleskjøpets bærekraftsstrategi og på karbonavtrykk, samt fremtidige krav til våre leverandører på disse områdene.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkningen gjennomføres i praksis

Konserninnkjøp har ansvar for å overvåke effekten av tiltak.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Vi publiserer medlemsrapporten fra Etisk Handel Norge omgående etter den er ferdigstilt.

Hovedpunktene i Felleskjøpets bærekraftsstrategi, samt retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis er publisert på nettsider. Vi har også en egen landingsside hvor vi forteller om bærekraftsarbeid.

Indikator

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

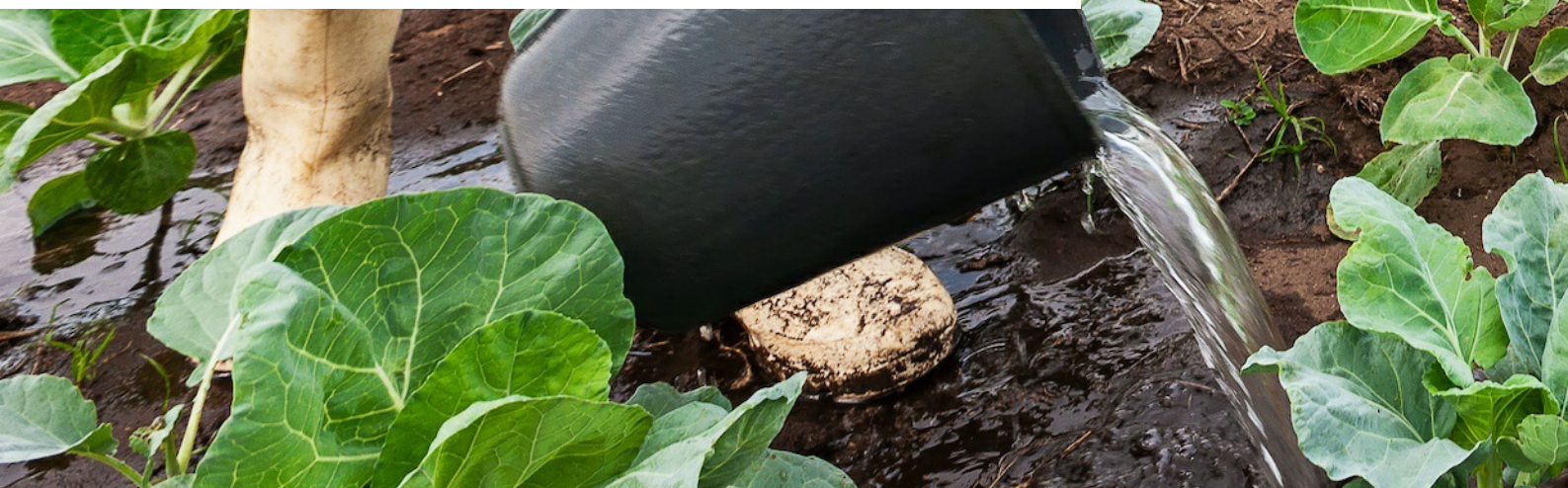

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Følgende er beskrevet i våre retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis

Der våre aktiviteter forårsaker eller medvirker til negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø skal vi løse problemet, søke å gjenopprette skaden og i ytterste konsekvens avbryte aktiviteten. Der leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden er leverandøren også ansvarlig for gjenoppretting.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det er ikke gjort revisjoner i 2021 som krever gjenoppretting.

6.B Tilgang til mekanismer for gjenoppretting

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Kontaktinformasjon:

Felleskjøpet Agri SA
Geir Vik, Innkjøpsdirektør
geir.vik@felleskjopet.no